

Oblike in delitev zavarovanj

Predavateljica: Tea Panza Frece

Temeljni pojmi in delitve zavarovanj

- več različnih kriterijev za delitev
 - po ZaZavar
 - po načinu odločanja
 - obvezna; prostovoljna
 - po predmetu zavarovanja
 - glede na zavarovanca
 - fizične osebe; pravne osebe

Temeljni pojmi in delitve zavarovanj

- glede na sorodnost rizika - po panogah
 - avtomobilska, transportna in kreditna, osebna, premoženjska
- glede na izračun zavarovalne premije (kriterij izravnave rizika)
 - življenjska, neživljenjska
- kombinirani zavarovalni produkti
 - klasična življenjska zavarovanja, kombinirana z naložbenimi produkti
- glede na način sklenitve zavarovanja (način določanja kritja)

Skupine in vrste zavarovanj po ZaZavar

- 24 skupin

1. Nezgodna zavarovanja
2. Prostovoljna zdravstvena zavarovanja
3. Kasko zavarovanje cestnih vozil
4. Kasko zavarovanje tirnih vozil
5. Kasko zavarovanje letal
6. Kasko zavarovanje plovil
7. Transportna prevoza blaga (kargo)
8. Zavarovanje požara in elementarnih nesreč
9. Drugo škodno zavarovanje
10. Zavarovanje odgovornosti pri uporabi vozil
11. Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov

Skupine in vrste zavarovanj po ZaZavar

12. Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil
13. Splošno zavarovanje odgovornosti
14. Kreditno zavarovanje
15. Kavcijsko zavarovanje
16. Zavarovanje različnih finančnih izgub
17. Zavarovanje stroškov postopka - pravna zaščita
18. Zavarovanje pomoči
19. Življenjsko zavarovanje
20. Zavarovanje za primer poroke oz. rojstva
21. Življenjsko zavarovanje, vezano na enoto investicijskih skladov
22. Tontine
23. Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil
24. Izpad dohodka zaradi nezgode ali bolezni

Združevanja v podskupine

- po ZaZavar:
 - nezgodna in zdravstvena
 - pomorska in transportna
 - zavarovanje zrakoplovov in drugih letalnih naprav
 - požarna in druga škodna zavarovanja
 - zavarovanja odgovornosti
 - kreditna in kavcijska
 - škodna in nezgodna zavarovanja
 - premoženjska in življenjska zavarovanja

Zavarovanja po načinu odločanja

Nekatera obvezna zavarovanja v SLO:

- Zavarovanje potnikov v javnem prevozu pred posledicami nezgode
- Zavarovanje voznikov oziroma lastnikov motornih vozil pred odgovornostjo
- Zavarovanje pilotov oziroma lastnikov zračnih plovil pred odgovornostjo
- Zavarovanje odgovornosti za jedrske škode
- ostala zavarovanja

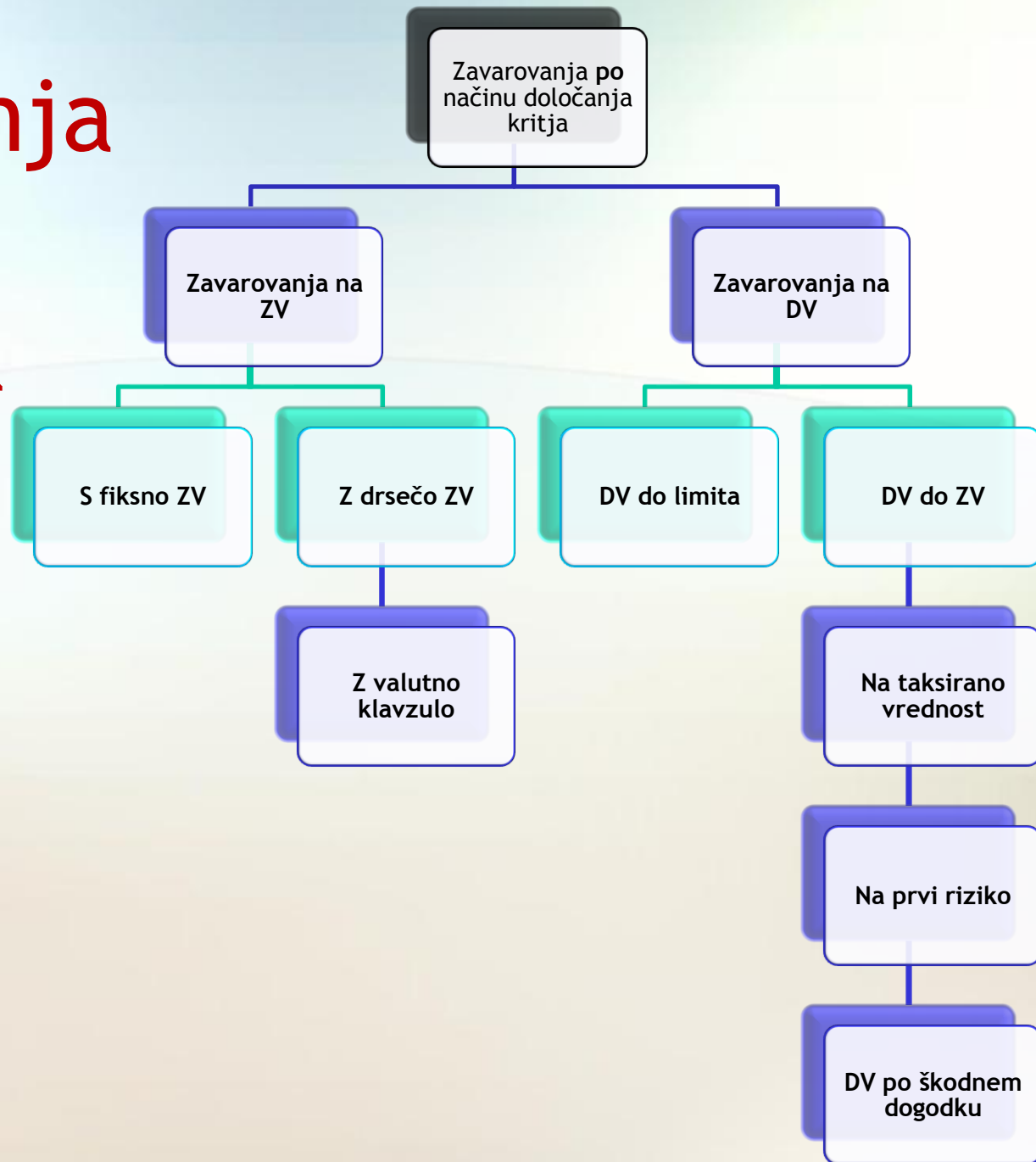
Zavarovanja po predmetu zavarovanja

- premoženjska zavarovanja v širšem smislu
- transportna in kreditna zavarovanja
- zavarovanja oseb

Zavarovanja po sorodnosti rizika

- Panoga premoženjskih zavarovanj
 - civil, živali, posevki, industrija
- Panoga zavarovanj motornih vozil
 - kasko, AO
- Panoga transportnih in kreditnih zavarovanj
 - kargo, kasko, kreditna zavarovanja
- Panoga osebnih zavarovanj
 - nezgodna, življenjska

Zavarovanja po načinu določanja kritja

Zavarovanja na zavarovalno vsoto

- ZV je s pogodbo določena obveznost zavarovalnice
 - določena z zakonom (AO)
 - z dogovorom zavarovanca in zavarovalnice
 - določena v premijskih sistemih zavarovalnice (AK)

Zavarovanja na zavarovalno vsoto

- NV
 - stvarna vrednost zavarovane stvari enake kakovosti in namembnosti
 - za zgradbe in opremo, katerih DV ni nižja od 60% NV
- $DV = NV - AM$

Podzavarovanje, nadzavarovanje

- podzavarovanje
 - izplačilo po načelu proporca

$$\text{Za varovalnina} = \frac{ZV \times \text{škoda}}{\text{Za varovalna vrednost}}$$

- nadzavarovanje
 - *zavarovalnina = stvarna vrednost*

Večkratno zavarovanje, dvojno zavarovanje

- večkratno zavarovanje
 - seštevek vseh ZV ne presega zavarovalne vrednosti
- dvojno zavarovanje
 - seštevek vseh ZV presega zavarovalno vrednost
 - izjema: osebna zavarovanja

Zavarovanje na zavarovalno vsoto

- fiksna zavarovalna vsota
- drseča zavarovalna vsota
 - zavarovanja z drsečo zavarovalno vsoto v domači valuti
 - zavarovanja z valutno klavzulo

Zavarovanje s fiksno zavarovalno vsoto

- sprememba ZV je možna samo s:
 - spremembo zavarovalne pogodbe
 - z aneksom k zavarovalni pogodbi
 - obračun po sistemu “pro rata”
- če je inflacija lahko pride do podzavarovanja

Zavarovanje z drsečo zavarovalno vsoto

- dogovorjena že s sklenitvijo zavarovanja (avtomatizem prilagajanja)
 - prilagajanje v domači valuti
 - mesečno, na določeni dan ...
 - za dogovorjeni znesek ali % (ZV na polici ostane enaka)
 - prilagajanje z valutno klavzulo

Zavarovanja na dejansko vrednost, vendar največ do ZV

- zavarovanje na DV, največ do pogodbeno določene zavarovalne vsote (limit kritja)
- zavarovanje na DV, največ do pogodbeno določene ZV
 - na taksirano vrednost
 - na prvi rizik
 - po škodnem dogodku

Zavarovanje DV, največ do pogodbene ZV (limit kritja)

- samo za pravne osebe
- osnova za izračun premije je podatek iz poslovnih knjig
 - per 31.12. preteklega leta
- akontacija / poračun

Zavarovanje na taksirano vrednost

- pri zavarovanju dragocenosti, umetnin, zbirk ...
- sporazumni dogovor o vrednosti med zavarovalcem in zavarovalnico

Zavarovanje na prvi riziko

- zavarovanje “dela vrednosti”
- ne velja načelo podzavarovanja
- za nevarnosti, ki redko povzročijo totalno škodo
- ZV prvega rizika je zgornja meja obveznosti zavarovalnice

Zavarovanje cele vrednosti

- posebna oblika vrednostnega zavarovanja
- zavarovalnica se zaveže povrniti zavarovalno vrednost brez odbitka
AM